

LLUÍS PALLÍ i CARLES ROQUÉ

UN NOU MONUMENT MEGALÍTIC
A CALONGE: EL MENHIR
DEL MAS MONT

ESTUDIS SOBRE EL BAIX EMPORDÀ
EXTRET DEL VOLUM N° 10

MCMXCI

UN NOU MONUMENT MEGALÍTIC A CALONGE: EL MENHIR DEL MAS MONT

PER

LLUÍS PALLÍ i CARLES ROQUÉ

Amb motiu de l'elaboració de la cartografia geològica del municipi de Calonge, els signants van localitzar, ressaltant en el paisatge, un dic de quars de direcció sensiblement nord-sud, de 700 m. de longitud per 5 m. d'amplària. Sobre seu es trobava una roca d'aspecte fàl·lic, de composició litològica que res no tenia a veure amb la que li servia de basament. Com que probablement es tractava d'un nou menhir, vàrem demanar l'opinió autoritzada del Sr. Lluís Esteva i Cruañas el qual va visitar-lo el proppassat mes de maig. Efectivament, es tracta d'un nou monument megalític; per això, passem a descriure'l tot seguit.

Amb aquest són ja disset els menhirs localitzats en els massissos de les Gavarres i d'Ardenya (catorze segurs col·locats; un segur traslladat; un trencat i soterrat, i un de dubtós), setze dels quals es troben a les rodalies de la comarca guixolenca (fig.1).

LOCALITZACIÓ I DESCRIPCIÓ

Menhir actualment caigut, plaçat a la propietat del mas Mont o Forn del Vidre, en el serralam de la Creu, del terme municipal de Calonge. El conjunt de muntanyes és limitat al nord per la vall de Folc; a l'est per la riera de Rifred; al sud per la riera de Cabanyes i el seu afluent el torrent de Simonet; a l'oest pel petit massís de Ruàs.

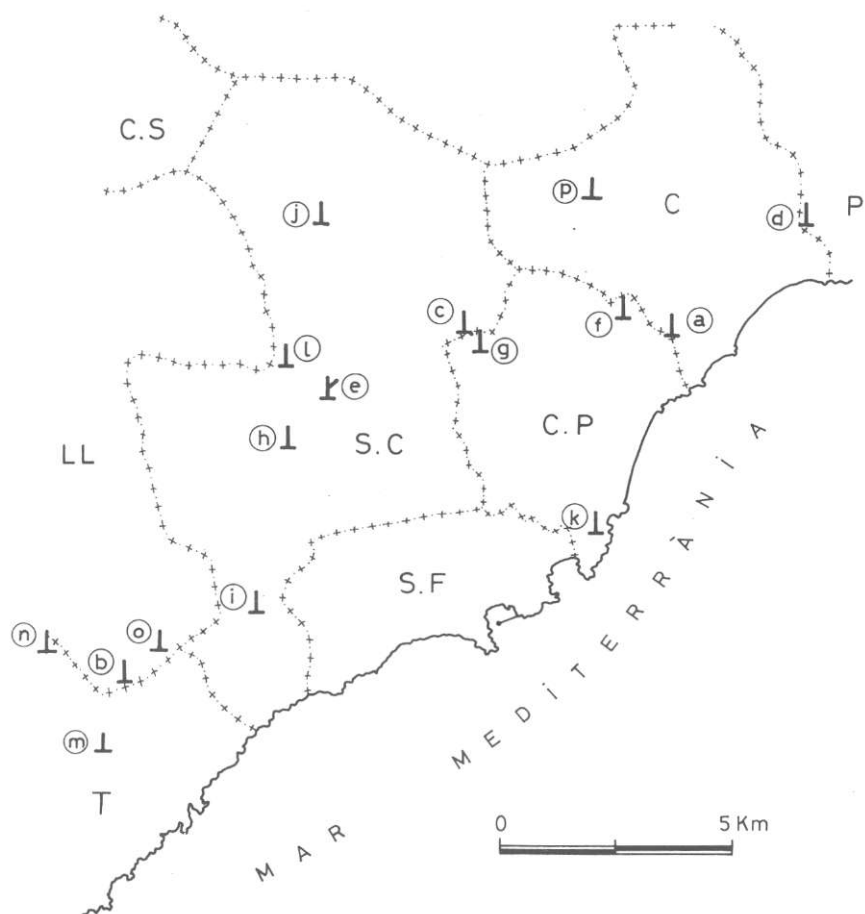

Fig. 1. Menhirs de les rodalies de la comarca guixolenc: a) Belliu. b) d'en Llac. c) del mas de la Font (dubtós), d) del Puig ses Forques, e) Pedrafita (només resta la part soterrada). f) del mas Ros. g) de les Goges. h) del mas Llaurador, i) Terme Gros. j) de la Murtra, k) de la Cala Pedrosa. l) Pedra Ramera. m) Montllor. n) L'Avi, o) de Montagut (traslladat a Llagostera), p) del mas Mont.

Termes municipals actuals: C.S) Cassà de la Selva. C) Calonge. P) Palamós. S.C) Santa Cristina d'Aro. C.P) Castell-Platja d'Aro. S.F) Sant Feliu de Guíxols. LL) Llagostera. T) Tossa.

Situat a 272 m. sobre el nivell del mar, es troba en lloc dominant. Es veu, en una volta completa, la badia de Sant Antoni-Palamós; el Puig Ses Forques (on es troba el menhir del mateix nom); la muntanya de Sant Sebastià; el Puig Cargol; un petit sector de la serra Rodes-Pení (Pirineu); els masos Crosos i Alenyà; des del Coll de la Ganga fins més enllà del

Puig d'Arques; Vallvanera; Puig del Mas Nou; turó del Mas Ros (on es troba el menhir del mateix nom); Puig de Belliu (on es troba el menhir del mateix nom) i Puig Palet, entre d'altres de no tant importants.

Per coordenades: 46°34'07" latitud nord i 5°04'11" longitud est.

El terreny on es troba ubicat el menhir pertany, des de principis de segle, a la família del Sr. Joan Frigola de Palafrugell.

Distà 40 m. del camí que, en direcció norest, es dirigeix al puig Casademont, pel costat dels camps superiors del mas Mont, i antigament arribava al torrent de Folc. És lloc de bosc de suredes i pins clarians. En línia recta està a 300 m. al nord-oest del mas Mont, a 350 m. a l'oest de les ruïnes de Can Margarit i a 1100 m al norest de la Torre de Castell-Barri (fig.2).

S'hi pot accedir per la carretera local que surt de Calonge i va en direcció a Romanyà de la Selva i Llagostera. En arribar a la urbanització mas Ambrós es puja a la seva part més alta fins a trobar el dipòsit d'aigua. Ací acaba la carretera enquitranada i comença un camí de terra que, passant pel mas Mont, continua cap al Puig Casademont. Abans de deixar els camps superiors d'aquesta casa de pagès, a 65 m. d'un pal de fusta que sosté fils de conducció elèctrica, cap a l'est, hi ha un petit pujol en forma d'esquena d'ase. En el punt més enlairat és on hi ha el menhir fal.liforme caigut, molt ben conservat, orientat al N 20°0 segons l'eix major.

Pel que fa a la seva constitució litològica, es tracta d'una granodiorita de color gris, semblant a les que, amb formes bolars, es troben vessant avall, a uns 200 m. de distància, d'on probablement procedeix.

Amida 2,30 per 0,83 per 0,65 m. totals i el seu cercle màxim 2,37 m. La base és quasi circular de 0,70 per 0,60 m.

A la seva part visible hi ha, segures, 50 cassoletes aïllades i 10 de dubtoses, totes a la cara superior. També a la base n'hi ha dues de molt senceres. No sembla que la cara lateral que ara li serveix de base, tingui cassoletes. Totes tenen de 3 a 5 cm de diàmetre i de 1 a 2 cm. de profunditat i són colonitzades la major part per molses i líquens⁽¹⁾.

Pel seu tipus arquitectònic i per la seva semblança amb altres de la comarca podem deduir que fou plaçat vers el 3000-2500 a.C.

(1) A mig camí, entre aquest menhir i el mas Mont seguint la carena, hi ha una altra pedra allargada de 1,70 per 0,63 per 0,42 m i de cercle màxim 2m. Convenientment descalçada i girada no va ésser possible distingir en ella cap cassoleta.

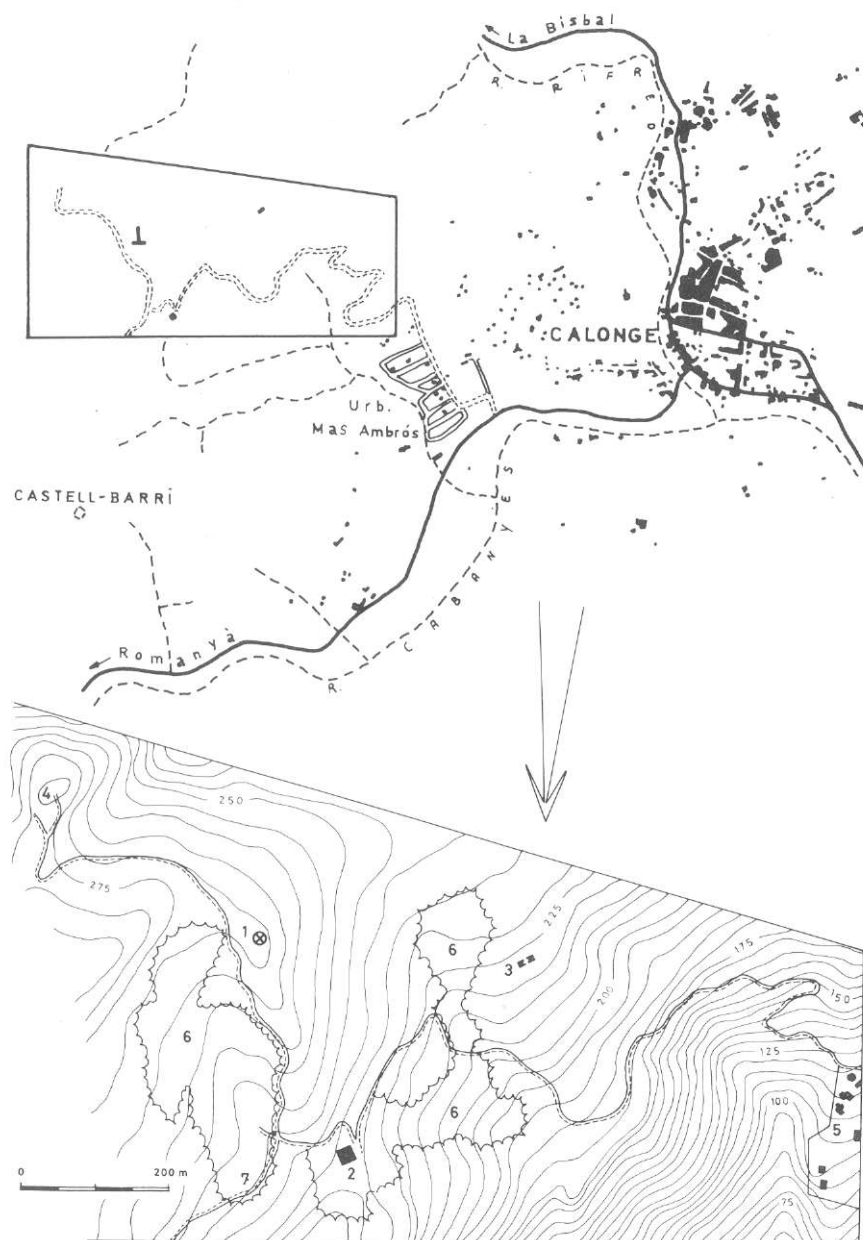

Fig. 2. Situació del menhir en el terme de Calonge: 1) Emplaçament del monument megalític. 2) Mas Mont o Forn del Vidre. 3) Ruïnes de Can Margarit. 4) Puig de Casademont. 5) Urbanització del mas Ambrós. 6) Camps de cultiu del mas Mont. 7) Camí del mas Mont a Castell-Barri.

Foto 1. Cara oriental del menhir caigut del mas Mont, on es veu en tota la seva llargària. Fotografia obtinguda el dia que el menhir va ser localitzat.

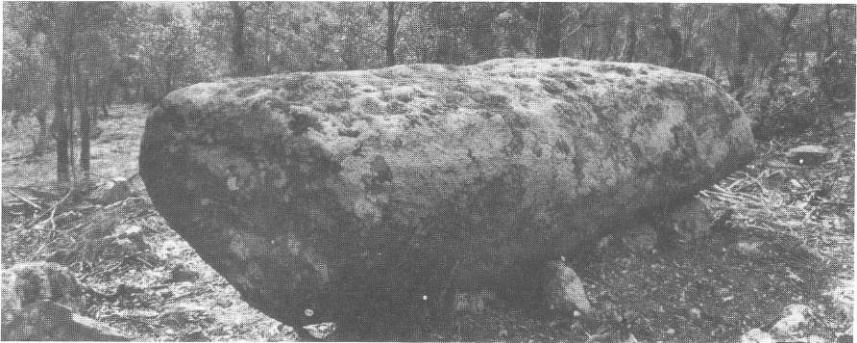

Foto 2. Visió de la base i cara superior del menhir, de composició granodiorítica, del mas Mont. Fotografia obtinguda en posició nord-sud.

Foto 3. Costat occidental del menhir del mas Mont on es pot apreciar la diferent litologia de la roca que li serveix de basament.